SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 222. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 20, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 20-го ЛИСТОПАДА 1993. Ч. 222. РІК С.

ПРЕЗИДЕНТ Л. КРАВЧУК ПОЯСНЮЄ УКАЗ

Київ (УНІАР). — Тут у вівторок, 16-го листопада, за дорученням Президента України, пресова служба Президента і Кабінету Міністрів оприлюднили спільну заяву, у якій виясннюється питання про випуск державних зобов'язань національних ресурсів України.

Як сказано у заяві, голо вною метою цього фінансового проєкту було включення серйозних капіталів через зовнішню економічну позику та її ефективне інвестування в економіку України. Це дозволило б значно прискорити впровадження новітніх технологій, новітнього досвіду управління, сприяло б швидшому інтегруванню української економіки у світову економічну систему. Указом передбачені забезпечені резервні механізми, які гарантують успіх проєкту. Тож, сказано в заяві, немає жодних підстав для тверд жень, що указ накладає табу на приватизацію і передає в заставу все державне майно. У заставу передбачено передавати лише основні фонди і товари тих державних і недержавних підприємств, які потребують валютного кредитування, і лише з ініціятиви підприємств. Форма власности на заставлене майно не має значення для кредитора — уповноваженої особи емітента, яким є Міністерство Фінансів України. Форма власности може змінюватися і під час дії кредитів, отже не існує жодних перепон для процесу приватизації.

Включення уповноважених осіб недержавних установ, які діють під наглядом Міністерства Фінансів України, дозволяє уникнути адміністративно-бюрократичного використання зовнішньої облігаційної позики і звільнити її від статусу державного зовнішнього боргу.

Своїм вето на указ Президента, сказано в заяві, Верховна Рада заблокувала надходження закордонних капіталів в Україну. Економічну доцільність підмінено політичним міркуванням. Президент, як легітимна особа, несе відповідальність перед народом за свої рішення. Наклавши вето на указ, Верховна Рада відмовляє йому у праві на таку відповідальність, хоча і не бере її на себе. Перевищивши свої уповноваження щодо Президента, Верховна Рада призначила комісію, яка має з'ясувати обставини підготови указу. Тобто, привласнила право втручатися у процес підготови документів Президента України. Діючи в межах своїх уповноважень, Президент робить і робитиме все від нього залежне для зміцнення економіки України, в тому числі шляхом залучення закордонних інвестицій. Президент доручив своїм службам продовжити працю над згаданим проєктом, враховуючи конструктивні зауваження і пропозиції, висловлені на засіданнях постійних комісій та на пленарному засіданні сесії Верховної Ради України.

Президент видав кілька указів про нові призначення. Генерал-лейтенант Іван Олійник призначений заступником міністра оборони України з питань озброєння, начальником озброєння Збройних Сил України. Генерал-лейтенант Григорій Михайличенко призначений заступником міністра оборони України по тилу, начальником тилу Збройних Сил України, Юрій Баскаков призначений радником Президента з питань ринкової економіки, замість Ігоря Маркулова, який перейшов на іншу працю.

В Чикаґо влаштовують „Різдво в Україні"

Чикаго. — В неділю, 28-го листопада ц.р., о год. 2-ій по полудні, тут в Музею науки і промислу, 5700 Лейк Шор драйв, відбудеться українська програма „Різдво в Україні".

Від довгих літ чикагський музей щорічно відзначає різдвяні традиції 42-ох народів величавим фестивалем п. з. „Різдво довкола світу". У програму святкувань входять концерти колядок, різдвяні сценічні картини, виступи танцювальних груп, мистецькі читання переказів чи легенд тощо. Центральним мотивом фестивалю є ялинки, дбайливо прибрані прикрасами, питомими окремому народові: їх зелені, густі ряди із безліччю мерехтливих світел викликують у глядачів враження справжньої різдвяної містерії.

„Різдво в Україні" щорочку спонзорує 22-ий Відділ СУА. Ця імпреза втішається збільшеною фреквенцією глядачів та признанням для її культурно-мистецького рівня. Крім ялинки, прибраної прикрасами, базованими на зразках народного мистецтва, є концерти колядок і виступи різних танцювальних груп.

Святкування відкриє 23-го листопада офіційна зустріч управи музею із представниками народів, запрошеними гостями і пресою, під час якої молодь, вдягнена у народну ношу біля своїх ялинок, відповідає на запити, дає пояснення тощо.

У цьогорічній програмі виступлять: мішаний хор української православної церкви св. Андрея з Блумінґдейлу під диригуванням д-ра Василя Трухлого та танцювальний ансамбль „Громовиця" при церкві свв. Володимира і Ольги, мистецький керівник Роксана Дика-Пилипчак. Вечір вестиме Ліліяна Калін.

Вступ — 5 дол., паркування — безкоштовне. Години відвідування: в будні від 9:30 до 4-ої по полудні, в суботи, неділі і свята — від 9:30 рано до 5:30 по полудні. За точнішими інформаціями слід звертатися до музею на число (312) 684-1414.

Д-Р О. РОМАНІВ ВИСТУПИТЬ У НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім.Шевченка в Америці влаштовує доповідь голови НТШ у Львові члена-кореспондента Академії Наук України д-ра Олега Романова на тему „Україна сьогодні: час гірких реалій та нових сподівань". Доповідь відбудеться у середу, 24-го листопада о год. 6:30 вечора в домі НТШ, 63 Четверта аве. між 9-10 вул. в Ню Йорку.

БАЛЬ „ЧОРНОМОРЦІВ"

Іст Гановер, Н.Дж. — Пластовий курінь „Чорноморці" влаштовує „Морський баль '93' " у п'ятницю, 26-го листопада, в готелі Рамада, дорога ч. 10 в Іст Гановер. Початок о год. 9-ій вечора. Гратиме оркестра „Кришталь". Вступ — 15 дол., квитки продаватимуться при дверях.

ДЕПУТАТІВ ВИБИРАТИМУТЬ ЗВИЧАЙНОЮ БІЛЬШІСТЮ ГОЛОСІВ

Київ (УНІАР). — Тут у середу, 17-го листопада, група народних депутатів України запропонувала переглянути закон про вибори та затвердити не мажоритарну систему, а мажоритарно-пропорційну, тобто змішану.

Під час обговорення закону про вибори були гострі дискусії, а під час голосування, парламентарна більшість намагалася голосувати за себе і за своїх колег, які були відсутні на сесії. Це спричинило конфлікт між більшістю і представниками опозиції.

Заступник голови Комісії з питань законодавства і законности Анатолій Ткачук протестував проти зміни у статті ч. 24, яка визначає механізм затвердження кандидатів на депутатів. Депутат Олександер Коцюба домагався, щоб кандидата затверджували збори трудового колективу. Депутат Олександер Чернявський запропонував зменшити кількість депутатів удвічі. Голова Верховної Ради Іван Плющ сказав, що оптимальна кількість парламентаристів має становити 350 осіб, бо існують деякі проблеми з розміщенням депутатів, які працюватимуть на професійній базі. Голова Верховної Ради додав, що треба прискорити будівництво житла для майбутніх депутатів. Депутат Вячеслав Чорновіл запропонував проводити вибори на основі відносної більшости. В результаті голосування знову затверджено мажоритарну виборчу систему на основі звичайної більшости, а склад парламенту також залишиться незмінним — 450 осіб.

Не пройшла і поправка до статті ч. 2, внесена депутатом Іваном Зайцем щодо зниження віку депутатів з 25 до 21 року. Депутати проголосували за зміну у статті ч. 8 і затвердили право трудових колективів на висунення своїх кандидатів. Схвалено також поправку до статті ч. 5, чим затверджено, що „депутатами не можуть бути обрані громадяни України, які на день виборів проходять військову дійсну або альтернативну невійськову службу, офіцери, прапорщики, мічмани особового складу Збройних Сил України, Національної Ґвардії, Служби Безпеки України, Міністерства Внутрішніх Справ, інших воєнізованих формувань України, які не вийшли у резерву, не зрезигнували, а також представники Президента України на місцях, судді і прокурори. Зазначені особи можуть бути зареєстровані претендентами в кандидати, якщо при реєстрації вони подадуть в окружну виборчу комісію заяву про згоду на звільнення їх з посту в разі обрання народним депутатом та заяву про тимчасове припинення службових уповноважень на період виборчої кампанії.

Змінено також статтю ч. 15: замість „половина членів Центральної Виборчої Комісії призначається Верховною Радою України, половина — Президентом" ухвалено, що „формування Центральної Виборчої Комісії — прерогатива Верховної Ради". ЦВК складається із голови, двох заступників, секретаря і членів комісії. У статті ч. 16 сказано, що „партії, виборчі бльоки, кандидати, які зареєстровані в даній виборчій окрузі, можуть делеґувати по одному уповноваженому до складу окружної виборчої комісії. В попередній редакції було „на правах члена комісії", додано: „з правом голосу".

На пропозицію заступника голови постійної Комісії, з питань соціяльної політики і праці Геннадія Ванєєва викреслено точку ч. 5, де було сказано, що „діловодство у виборчій комісії ведеться українською мовою".

Основна дискусія, як уже згадано, розгорнулася навколо статті ч. 24 і знову перемогла більшість. Затверджено, що „висунення кандидатів на депутатів розпочнеться за 90 днів і закінчиться за 50 днів до дня виборів". Кожен кандидат має обов'язково зібрати 300 підписів. З такою редакцією не погоджувалися члени Народної Ради, однак їхні зауваження не взято до уваги.

Отже, голосувати мають право громадяни, яким виповнилося 18 років на день виборів. Депутатами можуть бути громадяни, яким виповнилося 25 років і які постійно мешкають в Україні не менше двох останніх років. Суб'єктами виборчої системи є громадяни, політичні партії, партійні передвиборчі бльоки і трудові колективи. Проте вони мають право висувати лише претендентів на кандидатів у депутати, а кандидатами стануть лише ті, хто зібрав 300 підписів громадян. Вибори будуть визнані дійсними, якщо із загального числа виборців проголосують 50 відсотків плюс один голос, а вибраними вважатимуться ті, кандидати, які дістануть понад 25 відсотків голосів від загального числа виборців і більшість у порівнянні з іншими кандидатами.

В Україні

ОДЕСА. — Голова крайового осередку Товариства „Просвіта" Володимир Грабарчук звернувся до Київського проводу „Просвіти" з пропозицією розпочати кампанію для перенесення останків останнього кошового отамана Запорізької Січі Петра Кальнишевського. В. Грабарчук нагадав, що 4-го грудня цього року виповнюється 190 років з дня смерти в Соловецькій каторзі Петра Кальнишевського.

КИЇВ. — Офіційний документ з 15-го січня 1993 року, підписаний заступником міністра внутрішніх справ Валентином Недригайлом, передбачає участь козацьких осередків в забезпеченні громадського порядку в межах України і його мають підтримувати та пропагувати начальники Управління внутрішніх справ. Однак коли козаки вийшли на Хрещатик 7-го листопада для допомоги міліції, на них напав загін міліції особливого призначення. Козаків жорстоко побили, три з них потрапили до лікарні у тяжкому стані. Працівники Печерського відділу міліції на запити про інцидент не дали ніякої відповіді.

ОДЕСА. — Виборчий бльок „Демократичний Центр" створено тут з ініціятиви осередку КНДС. До його складу увійшли обласні організації УРП Об'єднання „Державна Самостійність України", Українська Консервативна Республіканська Партія та інші об'єднання. Бльок хоче згуртувати демократичні сили у боротьбі за місця в новому парляменті.

Сенат затвердив акти для боротьби зі злочинністю

Вашінгтон. — У середу, 17-го листопада, Сенат прийняв ряд законодавчих актів, спрямованих на посилення боротьби зі злочинністю. Серед них — заборона на продаж 19 видів автоматичної зброї, поширення переліку особливо тяжких злочинів, які караються смертною карою, і збільшення видатків на утримання поліції і в'язниць.

Опитування, яке провели недавно телевізійний канал „Ей-Бі-Сі" і газета „Вашінґтон Пост", показали, що 21 відсоток американців вважає злочинність головною проблемою сучасної Америки.

Серед прийнятих актів — збільшення фондів на утримання додатково 100,000 поліціянтів протягом найближчих п'яти років. Плянується будівництво нових в'язниць.

Інший законодавчий акт дозволяє застосування смертної кари до злочинців, визнаних винними в убивстві поліціянта, а також спрямованих на організаторів і учасників викрадання автомобілів, в ході яких були вбиті невинні люди.

Заборона на продаж 19 видів вогнепальної зброї стосується лише автоматів військового типу, не заторкуючи 650 інших видів спортової і мисливської автоматичної зброї.

Прийняті акти є частиною законодавчих актів, спрямованих на боротьбу зі злочинністю, здійснення яких обійдеться державі в 22 біл. дол. Їх прийняття в повному обсязі очікується найближчим часом.

ЕС вимагає переглянути торговельний договір зі ЗСА

Брюссель. — Як інформує агентство Ассошієйтед Пресс, міністри сільського господарства країн Европейської спільноти зібралися у бельгійській столиці, щоб випрацювати тактику спільних дій, щодо З'єднаних Стейтів, якщо американська Адміністрація не піде на поступки в питанні так званого Блейґаврського договору. Його підписано у Вашінґтоні в кінці минулого року, а 15-го грудня цього року угода повинна набрати чинности. Головний її зміст полягає в тому, що Старий Світ мусить зменшити обсяги сільсько-господарського виробництва, однак з цим не погоджуються европейські країни, передусім Франція, яка є великим виробником сільсько-господарських товарів.

Французькі представники вже декілька разів заявляли, нібито американці „змусили" делеґатів від Спільноти прийняти договір, тим часом він є не досить обґрунтований з наукової точки зору. Згідно з ним, посіви деяких культур мають зменшитися на одну п'яту, а це може негативно позначитися на всій сільсько-господарській ділянці.

Міністер сільського господарства Бельгії Андре Буржуа, який головує на теперішній зустрічі, висловився в тому сенсі, що країни Европейської спільноти мусять ще раз спробувати переконати американську Адміністрацію в необхідності поступок. Якщо переговори й тепер не матимуть успіху, то практично занепаде вся Генеральна угода в питанні тарифів і торгівлі. Французький міністер сільського господарства Жан Пюеш підкреслив, що „небажання Вашінгтону піти на компроміс може закінчитися торговельною війною".

На своїй зустрічі міністри обговорювали також заходи, до яких европейські країни вдадуться, у випадку загострення торговельних стосунків між Европейською спільнотою і З'єднаними Стейтами.

В АМЕРИЦІ

У ВАШІНҐТОН ДЛЯ ЗУСТРІЧІ і розмови з президентом Биллом Клінтоном прибули батьки японського школяра, якого помилково застрілили у ЗСА. Вони вручили йому петицію з закликом заборонити носити вогнепістрільну зброю. Петицію підписали майже два мільйони осіб. 16-річний Йосігіро Гатторі, який вчився в американському коледжі, в жовтні минулого року був вбитий в містечку Батон Руж, Луїзіяна коли йшов у гості до друзів, але переплутав адресу. Підліток, погано розуміючи англійську мову, постукав у чужі двері. Не зрозумівши звернення до нього наказу „Не рухатися", його застрілили з револьвера. Суд присяжних у Луїзіяні виправдав вбивцю, погодившись з тим, що він діяв у межах необхідної самооборони. Ця історія викликала бурхливий відгук в ЗСА і в Японії. У липні цього року президент Клінтон, який відвідав Токіо для участи у нараді „великої сімки", зателефонував батькам Гатторі і обіцяв зустрітися з ними у Вашінґтоні.

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ мають намір використати для захоронення нуклеарних відходів 16 бетонних бункерів, які були побудовані ще під час Другої світової війни на випадок можливого нападу на ЗСА фашистської Німеччини і мілітаристської Японії. Хоч Департамент енергетики і Пентагон мають намір використати бункери для зберігання 50 тонн плютонію терміном 6—7 років, існує небезпека, що цей „тимчасовий" захід затягнеться на невизначений час.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ прийняла законопроєкт „Про дружбу з Росією, Україною та іншими новими незалежними державами", який передбачає скасування багатьох законів, що стосуються Совєтського Союзу і були прийняті в роки „холодної війни", включно з законом про Тиждень Поневолених Націй. У документі сказано, що існуючі закони „повинні бути скасовані або переглянуті як складова частина зусиль З'єднаних Стейтів сприяти зміцненню довір'я і дружби, а також взаємовигідним економічним відносинам між ЗСА і незалежними державами колишнього СССР". У документі перераховуються десятки законів, федеральних постанов, що стосуються совєтсько-американських відносин, з яких пропонується забрати згадки про Совєтський Союз. Не передбачається, однак, змін у законах ЗСА, які регулюють експорт і торгівлю з незалежними країнами, що має тепер для них велике значення.

ПРЕЗИДЕНТ Б. КЛІНТОН ЗУСТРІВСЯ З АЗІЙСЬКИМИ ЛІДЕРАМИ

Вашінгтон. — У четвер, 18-го листопада, президент Б. Клінтон поїхав у Сієтл на зустріч керівників 15 країн — членів Азійсько-Тихоокеанського економічного співробітництва (АТЕС). Як інформує агентство Ассошієйтед Пресс, Президента проводжали багато вашінгтонців, вітаючи його з перемогою в Палаті Репрезентантів. Звертаючись до людей, Б. Клінтон подякував усім конгресменам, які попереднього дня проголосували за договір про вільну торгівлю у Північній Америці. „Це рішення змінить становище Америки у світовій економіці", — підкреслив Б. Клінтон і запевнив, що наступного тижня Сенат також підтримає згаданий договір. Спостерігачі припускають, що за НАФТА проголосують щонайменше 60 сенаторів із 100.

Найближчими днями відбудеться голосування з приводу договору у парляменті Мехіко.

Тим часом у Сієтлі, як пише „Сієтл Таймс", учасники зустрічі за перші два дні праці не змогли дійти до згоди щодо того, яку далекосяжну мету повинні поставити перед собою члени Азійсько-Тихоокеанського економічного співробітництва. Всі закликають до дальшого зміцнення цієї організації, однак ніхто не знає, в який спосіб це зробити. Виконавчий директор АТЕС Вілліям Бодд заявив, що „варто прагнути до створення району вільної торгівлі" і цю ідею учасники конференції вважають основною майбутньої концепції, однак випрацювання її забере ще багато часу.

Газета „Крисчен Саєнс Монітор" пише, що розрахунки Вашінгтону на перетворення АТЕС в „економічну спільноту" з координацією валют і податкових відсотків покищо не є реальними. Очевидно, небажання деяких азійських членів АТЕС об'єднатися у торговельному союзі мав на увазі державний секретар ЗСА Воррен Кристофер, виступаючи у Вашінґтонському університеті. Він закликав до створення „тихоокеанської спільноти", заснованої на спільних засадах процвітання, сили і вірности демократичним ідеалам.

У СВІТІ

ГОЛОВА ІРАНСЬКОГО парляменту Алі Акба Натек-Нурі заявив, що іранський народ не відмовиться від проголошеного аятоллою Хомейні курсу на боротьбу зі ЗСА і „міжнародним імперіялізмом". Теперішній духовний лідер Ірану аятолла Гаменеї у своїй останній проповіді також підкреслив, що „переговори зі З'єднаними Стейтами є неможливі". Трактуючи цю проповідь як „пророчу", А. Натек-Нурі сказав, що „зв'язки зі ЗСА шкодять інтересам інших народів, особливо мусулманських".

ЦИМИ ДНЯМИ прем'єрові Японії Моріґіро Госокаві вдалося успішно провести через парляментарні комісії проєкт важливої політичної реформи. Вона, між іншим, передбачає заборону фінансової підтримки великими корпораціями кандидатів у парляментарних виборах. Для всіх кандидатів буде створено систему громадських фондів, які підпорядковуватимуться владі. Тепер проєкт має бути затверджений парляментом у повному складі. Виглядає, що опозиція не зможе перешкодити, бо уряд має більшість у верхній і нижній палатах парляменту.

В ІНТЕРВ'Ю МОСКОВСЬКІЙ газеті „Ізвєстія" президент Росії Борис Єльцин заявив, що в країні є можлива ще одна спроба захоплення влади комуністами чи правими радикалами. Так думати змушує той факт, що дуже скоро збільшується популярність Комуністичної партії. За кількістю своїх прихильників вона виявилася в числі трьох найбільших політичних сил Росії напередодні грудневих парляментарних виборів.

ЛІБІЙСЬКИЙ КЕРІВНИК Муаммар Каддафі заявив, що Лібія „воліє підпалити свої нафтові джерела", ніж поступитися міжнародному тискові. „Наш народ є готовий ступити на довгий і тяжкий шлях, і ми не зупинимося ні перед чим", — підкреслив М. Каддафі у своїй радійовій заяві. Спостерігачі пригадують, що лібійці вже не раз погрожували підпалити нафтові свердловини, однак дотепер не зважувалися на цей крок. Відомо, що експорт нафти щорічно дає Лібії понад 9 біл. дол.

ПРЕЗИДЕНТ РЕСПУБЛІКИ Кипр Кляфкос Клерігіс заявив, що грецька громада острова є занепокоєна поповненням контингенту грецьких військ на півночі Кипру. Очевидно, що Туреччина має намір здійснити новий переділ цієї острівної країни. Згідно з даними грецької розвідки, за останній тиждень на кипрську територію увійшло декілька турецьких формацій, озброєних найновішою бойовою технікою, зокрема танками.

ГРУПА ЗАКОНОДАВЦІВ з Робітничої партії, яку очолює прем'єр Ізраїля Їцак Рабін, ввійшла у коаліцію з опозиційним Лікудом, який виступає проти передання Сирії Ґолянських пагорбів. Щоб парлямент затвердив повернення захоплених Ізраїлем під час війни 1967 року територій, за це повинні проголосувати 65 із 120 парляментаристів. Лікуд вимагає переглянути існуючий порядок голосування, сподіваючись у такий спосіб унеможливити територіяльні поступки з боку Ізраїля. Тепер Ї. Рабін має підтримку від 62 законодавців. Тим часом критика на його адресу стає все гострішою: прем'єрові пригадують, як він перед виборами запевняв, що не віддасть Голянь, а після виборів став аґітувати за повернення Ґолянських пагорбів „в обмін за мир".

НА ЦЬОМУ ТИЖНІ набрала чинности угода про вільну торгівлю між Польщею і країнами Европейської асоціяції вільної торгівлі. До асоціяції входять: Австрія, Ліхтенштейн, Норвегія, Швеція і Швайцарія. Згідно з договором, учасники асоціяції будуть поступово зменшувати митні податки на польські товари, а починаючи від 1995 року це робитиме й Польща. Митні податки цілком будуть скасовані до початку наступного сторіччя.

SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA:(201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda". 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.(201) 434-0237. (201) 434-0807. (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $ 40.00. на півроку —$22.00.на 3 місяці—$12.00.
Для членів УНСоюзу $15.00. річно.За кожну зміну адреси—$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою.—
За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O.Box 346 Jersey City, N.J. 07303.

Договір про безмитну торгівлю

У минулому році тодішній республіканський президент Джордж Буш підписав із Мехіко та Канадою торговельний договір, у якому виключається імпортові чи експортові мита. За початковими літерами цього Північноамериканського договору про вільну торгівлю — НАФТА. Безмитна торгівля відповідає політичній та економічній філософії американської Республіканської партії, яка вважає, що торгівля повинна основуватися виключно на приватній ініціятиві і суперництві щодо якости і вартости продукованого товару. Той принцип республіканські президенти стосували завжди супроти Японії, яка заливає Америку своїми продуктами, переважно автомобілями, телевізорами і фотоапаратами різних сортів.

Із заяв телевізійних коментаторів виходить, що найбільшу користь з оцього договору матиме Мехіко. Воно не боїться масового імпорту американських товарів, бо вони дуже дорогі, коли в Мехіко назагал біда і дуже низькі заробітні платні. Зате скасування мит дозволить Мехіко експортувати до Америки і Канади свої багато дешевші промислові вироби. На одному з телевізійних каналів показували власника невеликої американської фабрики, який бідкався, що прийдеться йому ліквідувати свій бизнес, бо, мовляв, мехіканський робітник працює за центи, а його робітники за доляри. І тому Централя американських робітничих спілок була проти цього договору.

Президент Билл Клінтон заявився за тим договором ще під час своєї виборчої кампанії. Коли тепер зголосив його на апробату Конґресу і Конґрес це зробив, опинився у незручній ситуації, бо республіканські конґресмени і сенатори підтримували договір, а його однопартійні демократи були „проти". Кілька останніх тижнів Клінтон присвятився виключно пропаґанді того договору. В минулому тижні запросив на обід кількох демократичних опонентів і перекупив їх обіцянкою, що у найближчих виборах він особисто буде підтримувати кандидатуру кожного, хто голосуватиме „за" той договір.

НАФТА — це клясичний приклад на неможливість оцінювати його вартість вже сьогодні. Це покаже тільки майбутність. Тим часом змінилася політична ситуація однаково в Америці як і Канаді. І тут, і там прийшли до влади демократи, чи пак, ліберали. Клінтон у своїй пропаґандивній кампанії запевняв, що НАФТА принесе як не зараз, то за яких п'ять років сотні тисяч нових місць праці. Найбільший опонент цього договору більйонер Рос Перро твердить, що навпаки: НАФТА, мовляв, буде катастрофою для американської економіки.Покищо Перро сердився, що президент Клінтон видає мільйони долярів на пропаґанду рисковного договору, який є експериментом з невідомим вислідом.

Трудна паралеля з відносинами в Україні, бо там покищо взагалі ще немає ніякої твердої валюти і міжнародна торгівля так само схаотизована, як внутрішні адміністративно-політичні відносини. Коли б сказати землякам, що торгівля з Росією та іншими країнами СНД буде відбуватися без ніяких мит, то напевно буде спротив у побоюванні, щоб Росія не залила України своїми виробами. А втім, економіка має свої закони і до цих законів належить неминучість торговельних взаємин усіх культурних країн світу. Вільна торгівля, базована на приватній ініціятиві і суперництві, можлива тільки на Заході, де існує вільний ринок. Покищо ані Росія, ані Україна ще не перейшли на вільний ринок в повному розумінні цього слова. В Україні треба спершу покласти край інфляції і знайти підбудову під рідну валюту. Коли прийде стабілізація політичних та економічних відносин в Україні, то і там зродиться проблема безмитної торгівлі із сусідами без остраху, що воно пошкодить державі.

МІЛЯНСЬКИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ суд визнав невинним голову правління великої італійської промислової корпорації „Оліветті" Карля Бенедетті. Прокуратура намагалася доказати, що К. Бенедетті використав фонди корпорації для підкупу урядових чинників. Італійські газети пишуть, що це перший випадок за 20 місяців розслідування корупції мілянською прокуратурою, коли суд оправдав обвинуваченого.

Микола Муратов

УКРАЇНА ТА РОСІЯ НАПЕРЕДОДНІ ВИБОРІВ

За останніми драматичними московськими подіями в Україні слідкували дуже уважно. Що могло статися, коли б там перемогли проімперські сили? Адже ж на одному з останніх засідань російського парляменту розглядалося питання про перегляд Біловезьких угод та відродження СССР. Звичайно, силою. Всі, хто засідав у „білому домі", це розуміли і ні від кого не приховували. Вони збиралися воювати насамперед з Україною, де найбільш боєздатна армія. Завдяки рішучості президента Росії Боріса Єльцина війна для них закінчилася у Лєфортовській в'язниці. Такий кінець прихильників „єдіной і нєдєлімой", за словами Вячеслава Чорновола, вплинув на українську Верховну Раду і вона зрозуміла, що вибори невідворотні.

Україна і Росія — більш, ніж сусіди. Переплетені мільйонами людських доль, вони, так би мовити, приречені на добросусідство. З часу проголошення України незалежности, в її керівництві ми бачили і бачимо чимало росіян: недавній прем'єр-міністер Вітольд Фокін; генеральний прокурор Віктор Шишкін; заступники голови правління Національного Банку України Борис Марков і Сергій Тєрьохін; генеральний директор Чорнобильської атомної Електростанції Ніколай Сорокін; віцепрем'єри Валерій Шумаров, Олег Слєпічев, Василь Євтухов і Володимир Дем'янов; міністри Костянтин Морозов, Віталій Скляров, Анатолій Лобов, Аркадій Єршов, Юрій Банніков, Віктор Антонов; командуючі військовими округами Валентин Борискін, Валерій Степанов; не менше 100 росіян в українському парляменті, як також багато їх є і в місцевих радах, президентських структурах та інших керівних органах.

З'явилися українські прізвища і в російських структурах влади: віцепрем'єри Сергій Шахрай, Володимир Шумейко, Олександер Завірюха, Микола Голушко. Багато українців є в російській армії та в інтелектуальній еліті. Цікаво, що серед лідерів та активних учасників приборканого нещодавно російського парляментського путчу я не зустрів жодного українського прізвища. Тож можна сказати, що українці в Росії є льояльні громадяни, наставлені на реформи і демократію. Хотілося б побачити подібне поводження з боку етнічних росіян в Україні.

Та правляча верхівка в Україні досі керує економікою адміністративними методами і не змогла вивести державу з економічної кризи. Навпаки, привели до катастрофічного збідніння населення та до гіперінфляції. Це дає змогу передбачити, що на майбутніх парляментських і президентських виборах відбудеться значний розподіл влади на користь опозиції.

У зв'язку з цим російські засоби масової інформації починають виявляти все більшу цікавість до претендентів на високі державні посади в Україні, до погляду українських націонал-демократів на жовтневі трагічні події в Москві та до перспективи російсько-українських взаємин у випадку перемоги опозиції на виборах. Російська газета „Ізвєстія" з 5-го листопада помістила „в підвалі" інтерв'ю з лідером Народного Руху України Вячеславом Чорноволом, оскільки Рух вважається найчисельнішою опозиційною партією в Україні. Інтерв'ю досить вдале, особливо з огляду на те, що газета має велику читацьку авдиторію, як у Росії, так і в Україні.

На виборах в український парлямент 27-го березня 1994 року Рух розраховує отримати до 30 відсотків голосів, що цілком можливо, бо на минулих президентських виборах за В. Чорновола проголосувало 24 відсотки виборців. А популярність політичних партій як в Росії, так і в Україні часто визначається популярністю їхніх лідерів. Але багато залежить і від того, яким буде виборчий закон, вважає Чорновіл. Керована ним організація має центристське спрямування і сповідує християнсько-демократичні принципи. Рух відмежовується від радикал-націоналістів і Чорновіл вимагає не ототожнювати з ними НРУ, як це роблять його комуністичні та імперські опоненти.

Слід відзначити, що передвиборча ситуація в Україні та Росії прямо протилежна. У Росії комуністичні та проімперські сили йдуть на вибори, спекулюючи на економічній кризі. В Україні ж вони, перебуваючи при владі, зруйнували вщент економіку держави та розграбували національні багатства і, слідуючи звичайній логіці, змушені піти геть, якщо не хочуть і далі дискредитувати ідею та практику державної самостійности України. Однак, вони не втратили надію застарілими пропаґандивними гаслами знову обдурити народ.

В. Чорноволові у згаданому інтерв'ю вдалося переконливо показати справжніх винуватців караcтро-

(Закінчення на стор. 4)

Ярослав Рудницький

ПАМ'ЯТІ ПРЕЗИДЕНТА Е. РАЧИНСЬКОГО

З недавнопомерлим колишнім президентом Речі Посполитої Польської в екзилі— графом Едваром Рачинським помер один із видатних польських державних мужів, ім'я якого було більш відоме серед закордонної Полонії та чужинецьких дипломатів, як у рідному краю. Нічого дивного, бо Рачинський від 1932 року перебував за кордоном, безпосередньо перед Другою світовою війною, як польський амбасадор у Лондоні, а в роках 1979—1986 — екзильний президент РП тамтаки. Його діяльність була успішна під багатьма оглядами. Насамперед він вспів закріпити її у тривалій формі спогадів п. з. „В альянтському Лондоні 1939—1945' (два видання польське й англомовне в 1963 р.), а там, перейняти головство держави, як екзильний президент РП в 1979 році в мирі й злагоді передати його новому конституційному президентові Казимирові Саббатові в 1986 році, щоб дожити до відбудови демократичної Польщі Лєха Валенси в 1989 році, бути свідком передачі агенд і клейнодів „другої" — „третій" Річ Посполитій у тому ж часі й спокійно „заснути" на 102-му році життя, ще перед новими виборами, що — як відомо — позначилися зворотом на лівий, „соціялістичний" бік.

Граф Рачинський відіграв свою ролю й у польсько-українських екзильних взаєминах. Це було пам'ятного 28-го листопада 1979 року, коли він разом із головою Ради міністрів РП К. Саббатом і заступником міністра закордонних справ Т. А. Ляском підписав українсько-польську Декларацію про співпрацю у боротьбі з комуністичною Москвою. Як відомо, з українського боку підписали її тоді св. п. Президент Микола Лівицький, голова Уряду УНР д-р Теофіль Леонтій та автор цих рядків, як тодішній керівник закордонних справ УНР. Крім церемонії підписання цієї Декларації, були промови, товариські зустрічі, бенкет „на замку" в Лондоні й інші вияви „нових" польсько-українських взаємин, що в майбутньому корисно відбилися, чи на післягельсінкських конференціях у Берні й Відні, чи на спільних антибольшевицьких виступах на форумі західньої дипломатії. До свого уступлення в 1986 році президент Рачинський виявляв проукраїнські симпатії, зокрема, коли йшлося про наладнання добросусідських взаємин між обома народами. Цим він виявив прикмети політика-реаліста й події 1990 років засвідчили правильність такої, а не іншої настанови.

Коли йшлося про саму Деклярацію з 1979 року, то тут треба підкреслити дві речі. Поперше вона засвідчила рівне партнерство між контраґентами: її підписували екзильні уряди двох народів у боротьбі зі спільним ворогом. Подруге контраґенти — характером свого становища мали мандат підписати екзильний акт доброї волі й спільних інтересів на міжнародному полі. Хоч у тексті немає згадки про національні меншини по обох боках, то проте було самозрозуміле, що після осягнення незалежности ця проблема буде полагоджена в дусі міжнародних устійнень на цьому полі, зокрема згідно з напрямними Гельсінкського процесу.

У доповіді на міжнародному конґресі польської культури в Лондоні в 1985 році, а автор цих рядків дав проєкцію Лондонської деклярації на тлі історичних українсько-польських договорів, ствердивши, що і „Зборівська угода з 1649 року і Гадяцький договір із 1658 року і Варшавський договір із 1920 року були здійснені при наявності „сильнішого" й „слабшого" контраґентів, тобто нерівного партнерства. В 1979 році не підписувано ніякого „договору", все ж при прийнятті лондонської Деклярації були рівні партнери — екзильні уряди України й Польщі, однаково „сильні" й однаково „слабі". Можливо тому вони обмежилися до спільної заяви, а не до договору, чи угоди.

Як би не було, українсько-польська деклярація з 1979 року залишиться не тільки свідоцтвом-документом політичної зрілости, але й доказом успішної дипломатичної дії власне під керівництвом двох видатних і далекозорих політиків того часу — св. п. М. Лівицького й св. п. Е. Рачинського.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про брак чесности в культурі

Здається, що ми вже пересичені постійними вістками про хабарництво, грошові зловживання чи просто крадежі грошей на усіх щаблях суспільного життя в українській спільноті в Україні. Не минає дня, щоб ми не читали, чи не чули нових розповідей на цю тему, а недавній „указ" Президента Леоніда Кравчука спрямований проти спекулянтів, які мають грубі конта у швайцарських банках або вивозять чужі гроші за кордони України, дуже чітко вказує на те, що не гаразд із чесністю людей в молодій українській державі.

Таке ствердження для кожного українця мусить бути боляче і ми часто ставимо питання представникам Уряду чи іншим важливим гостям з України чим пояснити таку нечесність і зловживання серед нашого населення і серед цієї тепер т. зв. провідної політичної верстви.

Звичайно, пояснюють вони те погане явище тим, що свобода, яка тепер панує в Україні,а рівночасно економічна нестабільність пробуджує у людей найгірші інстинкти та перекреслює усі добрі ціхи, які повинна носити в собі кожна одиниця, передусім чесноту і гідність. Але може важко цього вимагати тепер у таких обставинах, які панують у нашій молодій державі?

Чи не можна, однак, такої чесности сподіватися тут серед нашої спільноти? Здавалося б це — самозрозуміла річ. Але показується, що воно так не є.

І як воно не дивно цей брак чесности завважуємо не у торгівлі, не у т. зв. бизнесах чи у громадських організаціях, а саме на культурному відтинку.

Щораз частіше приходиться слухати розповідей наших гостей з України музик, співаків, мистців та інших культурних працівників, які приїжджають тут за допомогою різних осіб з діяспори, що обіцяють виступи, опіку, а передусім відповідну заплату, а тим часом використовують таланти цих гостей у дуже нечесний спосіб.

Знаємо про недавній випадок із мистецькою групою, яка мала „щастя" попасти на такого нечесного імпресаріо, що вкінці відіслав усіх мистців домів, не виплативши їм обіцяного гонорару, знаємо про подібну прикру історію із відомою українською співачкою, яка також попала на організаторку її виступів у ЗСА, яка не уважала за відповідне поділитися із нею доходом з концертів.

Такі випадки ніяк не приносять нам слави та доброго імени щирих господарів.

Але є ще також інший спосіб здобувати не так матеріяльну користь, як моральну. Він трапляється не лише у нашій спільноті, а є не раз предметом розгляду у культурному світі — це присвоєння авторства чужої праці. На жаль, і у нас маємо вже докази, коли автором називає себе людина, яка в якийсь спосіб дістала в руки чужу працю і її використала.

Знаємо випадок, коли перекладач подав себе як автор, знаємо випадок, коли якось із виданої вже книжки випало прізвище людини, що вклала в неї львину частину праці, знаємо також як видавець видрукував книжку без згоди та відома автора.

Усе це далеко відбігає від тієї чесности, яка повинна ціхувати кожну порядну людину.

Як бачимо на відтинку культурному можна робити такі маленькі злочини, які на бизнесовому полі всі засуджуємо, а тут проходять вони безкарно.

О-КА

О. Еміліян Шараневич

ОТЕЦЬ МАРКІЯН ШАШКЕВИЧ— БУДИТЕЛЬ ГАЛИЦЬКОЇ ЗЕМЛІ

II

Кожна літературна новість на центрально українських землях сповнювала молодого ентузіяста радістю. Під кінець 1841 року Шашкевич отримав альманах „Ластівка" з України, що його видав, письменник і поет Євген Гребінка. В „Ластівці" друкувалися перші твори Тараса Шевченка, тож само собою розуміється, що з творами Шевченка, Шашкевич познайомився. Дехто припускає, що до рук Шашкевича дістався „Кобзар" Шевченка виданий в 1840 році.

Шашкевич, запізнавшись з творами піонерів українського національного відродження на центрально українських землях, зачав думати про видання українською мовою в Галичині. При допомозі однодумців, а головно при допомозі двох близьких другів, Якова Головацького і Івана Вагилевича, котрі разом із Шашкевичем творили загальновідому „Руську Трійцю", Шашкевич редаґує літературну збірку, українською мовою „Син Руси". У збірці був поміщений вірш Шашкевича, такого змісту:

Дайте руки, юні други,
серце к серцю най припаде,
Най щезають тяжкі туги,
Ум охота най засяде.
Разом, Разом! хто сил має,
Гоніть з Руси мрякі тьмаві.

Це був Маркіяновий заклик до своїх однодумців — шанувальників української мови.

Після цієї літературної спроби, Шашкевич і його однодумці, вирішили скласти ще одну збірку призначену для української спільноти. Нову збірку названо „Зоря" і її зредаґовано в 1834 році. На зміст „Зорі" складалися народні пісні і твори укладачів збірки. Рукопис вислано до Відня, бо треба було мати згоду цензора, на видання його друком. Цензор хоча оцінив збірку позитивно то однак дозволу на її видання не дав. В „Зорі" була поміщена стаття про гетьмана Богдана Хмельницького, котра, на думку цензора могла порушити поляків, знову ж ідея окремішности української мови могла б не подобатися москалям. Цензор переслав „Зорю" австрійським урядовим чинникам у Львові до дальшого рішення. Львівські урядові чинники вважали себе некомпетентними рішати в тій справі, тому відіслали рукопис „Зорі" до митрополичої канцелярії греко-католицької церкви у Львові. Тогочасний Митрополит Михайло Левицький віддав справу своєму дорадникові о. Венедиктові Левицькому. Цей останній прямо злякався духу збірки „Зоря". Перелякав його фонетичний правопис і зміст „Зорі" тому дозволу не дав на її видання.

Після невдачі із „Зорею" Шашкевич і його однодумці не зневірилися. За допомогою сербських студентів, котрі студіювали в Угорщині в Будапешті, рукопис збірки „Зоря" появився друком, але вже під зміненою назвою „Русалка Дністровая". Хоча друкування „Русалки" пощастило, то вона щастя не мала. Надруковані тисячу примірників „Русалки" прийшли до Львова, але львівська поліція їх сконфіскувала. Сконфісковані примірники перележали в будинку поліції до року 1840 до часу, який записаний в історії під назвою „Весна народів". На конфіскаті першого видання „Русалки Дністрової" не закінчилося. Поява цієї книжки завдала Шашкевичеві і його однодумцям чимало клопоту і це не тільки від поліції, але від свого громадянства. Шашкевич мабуть сподівався неприхильного ставлення громадянства до „Русалки". Свої розчарування він передав віршем „Веснівка", який був поміщений в тій же „Русалці":

Цьвітка дрібная молила неньку, весну раненьку...
Доню голубко, жаль мене тебе, гарная любко!
Бо вихор свисне, мороз потисне...
Головоньку склониш...листочки зрониш,
Жаль серцю буде.

„Цвітці дрібненькій" не дали загинути послідовники Шашкевича, прихильники відродження української літератури в Галичині. Вони, як піонери, промощували шлях для приходу таких велетнів як Шевченко, Франко, Леся Українка. Прихід великих постатей звичайно буває попереджений предтечами. Таким предтечою був Маркіян Шашкевич. Він всупереч забутості і затурканості українського люду, всупереч довгим століттям бездержавности, всупереч непривітним історичним обставинам, він зачав писати мужицькою мовою, видавати цією мовою альманах, голосити цією мовою церковні проповіді і дбати про освіту свого обездоленого народу. В цей спосіб він дав початок новій добі української літератури в Галичині.

Маркіян Шашкевич помер 7-го червня 1843 року, проживши заледве 32 роки. В 1893 році перенесено його тлінні останки з села Новосілки до Львова і похоронено його на Личаківському цвинтарі. Там, на його гробі стоїть хрест з чорного мармуру, а біля хреста сидить похилена з зажуреним обличчям жіноча постать, котра, як мені здається, символізує Маркіянову „Русалку Дністрову", його „Цвітку дрібную", котра принесла йому стільки журби і розчарувань.

Словами годі представити повністю велич постаті отця Маркіяна Шашкевича, хочу лише додати, що на підставі епізодів і творчости поета можна примінити паралелю до наших часів, а особливо до нас, що живемо далеко від рідної землі. Любов Маркіяна Шашуевича до рідної української мови залишається нам прикладом гідним до наслідування. Плекаймо нашу мову, яка перейшла важкий, тернистий шлях в історії нашого народу. Мова — це основа нашої культури, нашої національної ідентичности. Вона, мова боронить народ і береже його перед асиміляцією. Адже Маркіян Шашкевич писав:

Руська мати нас родила,
Руська мати нас повила...
Чому ж мова єй не мила
Чом ся нев стидатись маєм,
Чом чужую полюбляєм?

Щиро дякую

докторові Миронові Кравчукові,

моєму дентистові, за уділення мені професійної дентистичної опіки.

ЛІДІЯ ОСІНЧУК

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці

запрошує членів й українську громаду на

ДОПОВІДЬ

ЛІТЕРАТУРНІ ПРОЦЕСИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

яку виголосить

ІВАН КОШЕЛІВЕЦЬ

літературознавець і дослідник, колишній редактор Української Літературної газети і журналу „Сучасність"

що відбудеться

у суботу, 27-го листопада 1993 р. о год. 5-ій веч. в домі НТШ в Ню Йорку

при 63 Четверта авеню, між 9 і 10 вул.

НТШ

В Ню Йорку вшанували пам'ять д-ра А. Фіґоля

Ню Йорк. — Тут, у домі Наукового Товариства ім. Шевченка, відбувся в суботу 30-го жовтня вечір на пошану сл. п. д-ра Атанаса Фіґоля, відомого наукового і пластового діяча, який помер у Мюнхені 31-го липня ц. р.

Вечір, організований НТШ і пластовими друзями, відкрив та проводив ним ред. Іван Кедрин, заступаючи хворого проф. Василя Калиновича, секретаря НТША, що звичайно веде усі імпрези, що їх влаштовує НТША.

З питоменною собі легкістю та гумором ред. І. Кедрин представив поодиноких доповідачів, якими були проф. Василь Маркусь, інж. Юліян Крижановський і ред. Ольга Кузьмович, додаючи при тому свої спостереження про д-ра А. Фіґоля та проф. В. Кубійовича.

На світлині: Доповідачі на Вечорі в пошану св. п. д-ра А. Фіґоля: (зліва) В. Маркусь, О. Кузьмович, Ю. Крижановський.

Проф. В. Маркусь говорив про діяльність д-ра А. Фіґоля в НТШ, як одного із стовпів видання Енциклопедії Українознавства, що родилася під керівництвом проф. Володимира Кубійовича у науковому осідку НТШ у Сарселі, біля Парижу. Він підкреслив прямо одержимість д-ра А. Фіґоля цією справою — переведенням цього величезного задуму в життя і доведення його до кінця вже після смерти головного редактора „ЕУ" українською мовою проф. В. Кубійовича.

Інж. Ю. Крижановський змалював сильветку пл. сен. А. Фіґоля як пластового друга і виховника молодих поколінь і як основника пластового видавництва „Молоде Життя", де св. п. А. Фіґоль взяв за свій обов'язок видавати усі томи Енциклопедії Українознавства і притягнути до співпраці і фінансової допомоги всіх пластунів сеніорів.

Ред. Ольга Кузьмович говорила про св. п. А. Фіґоля як про людину із справжнім пластовим стилем життя, який характеризувала щира дружба, бажання помогти, совісність у виконуванні обов'язків та громадський підхід вихованої в Пласті людини.

Усі троє доповідачів, що, до речі, є також пластунами, підкреслювали це ідеальне поєднання пластового стилю життя із громадською і науковою працею у св. п. А. Фіґоля, і це було причиною, чому ця Людина стільки добра зробила нашій спільноті.

Закінчім останню фазу перебудови консуляту в Ню Йорку

Перебудова будинку для генерального консуляту в Ню Йорку закінчується і вже є менш більш намічене його офіційне відкриття при кінці листопада або на початку грудня ц.р. Кінцева стадія перебудови і упорядкування внутрішнього канцелярійного і побутового устаткування вимагають негайної фінансової допомоги, щоби цей етап перебудови успішно довести до кінця.

І тому Управа Відділу Метрополітального Комітету Фонду Генерального Консуляту в Ню Йорку і Комітету для Відкриття Генерального Консуляту України в Ню Йорку апелює не тільки до метрополії Ню Йорку, але до цілої громади в ЗСА, а у цьому випадку до цілого східнього побережжя ЗСА від Бостону почавши, а на Маямі скінчивши, де проявляється діяльність нашого громадського, культурного і церковного життя в поодиноких осередках нашого скупчення. Під сучасну пору, де закінчується перша фаза придбання належного приміщення для консуляту в Ню Йорку, вся наша увага повинна зосередитися на цьому, щоби дати змогу нашій молодій державі розбудувати сітку ефективної дипломатичної служби, бо саме у цій площині залежатимуть наші успіхи на міжнародній арені, а особливо в ЗСА, коли дипломатична служба буде справно вив'язуватися із своїх завдань. До цієї справности і ефективности потрібно не тільки дипломатичного персоналу, але рівночасно добрих і модерних приміщень для виконування дипломатичної місії.

На цю тему ми вже писали і дискутували доволі багато на сторінках нашої преси і на публічних виступах. Хочеться вірити, що переважаюча частина громади є свідома про що йдеться. Отже перед нами завдання зібрати належну суму фінансів, щоби закінчити останній етап перебудови і сплатити довги, щоби не платити зайвих відсотків за позичені гроші. Громада повинна зобов'язатися розпочате діло успішно закінчити і бути гордою, що не тільки словами, але ділами зуміла себе виявити.

Тому з надходячим сезоном відзначування і святкування Різдва Христового ми традиційним порядком пам'ятаємо про своїх дітей, внуків, родини і приятелів, але рівночасно не забуваймо також про пожертви на фонд консуляту. Нехай наші пожертви у святочному сезоні будуть цим святочним дарунком і доказом зрозуміння вагомости дипломатичної служби для нашої молодої держави.

Чеки просимо виписувати на Ukrainian Consulat Fund і надсилати на нижче подані адреси Кредитівок:

Ukrainian Orthodox Federal C.U. P.O.Box 160 Cooper Station, New York, NY 10270, Acct. No.5224.

Self Reliance Federal C.U., 108 Second Ave. New York, NY 10003 Acct. No. 18656.00

Self Reliance Federal C.U., Sanford Ave., Newark, N.J. 07016, Acct. No. 6730-20

Self Reliance Federal C.U., 1729 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19111, Acct. No. 6783.

ЛЬВІВ. — На поширеній колеґії львівських працівників Управління внутрішніх справ підполковник Володимир Добровольський у своєму виступі наголосив, що тільки цього року в області звільнено з праці 454 працівники правоохоронних органів за порушення законів. З них 110 притягнено до карної відповідальности. Недокомплектованість штату правоохоронних організацій области становить 270 осіб. Особливо не вистачає працівників у тюрмах та органах карного розшуку.

ПОДЯКА

У дні 8-го травня 1993 року відійшов несподівано у вічність на 87-му році життя наш найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ

сл. п.

СВЯТОСЛАВ ГОРДИНСЬКИЙ

Ми невимовно вдячні усім, що взяли участь в останній дорозі нашого улюбленого покійного та попрощали його молитвами і теплими словами.

Зокрема дякуємо Всч. отцям, парохові УКЦ ім. Івана Хрестителя в Нюарку о. Михайлові Вівчареві, ЧНІ за відправлення Парастасу перед іконостасом роботи покійного та за супровід о. Франка Шадяка. За відправлення Заупокійної Служби Божої в дні 12-го травня в УКЦ І. Хрестителя дякуємо сердечно Владиці — Єпископові Володимирові Пасці, який відчитав благословення о. парохові М. Вівчареві, ЧНІ, Митрополита УКЦ Стафана Сулика, який відчитав також прощальне слово від Владики Єпископа Михайла Гринчишина з Парижа, що був раніше парохом покійного.

Дякуємо сердечно за прощальні слова в часі похоронних відправ у церкві, що їх виголосили ред. Іван Кедрин і ред. Микола Галів від Наукового Товариства Шевченка, а мґр Володимир Баранецький від Українського Інституту Америки.

Дякуємо усім, що взяли участь у похоронних відправах на українському православному цвинтарю св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., зокрема о. М. Вівчареві, ЧНІ за відправи, проф. Орестові Лисинецькому за ведення тризни. Дякуємо представникові постійної місії при ООН Юрієві Шевченкові, що прибув на похоронні відправи та відчитав прощальні слова від постійного представника України при ООН Віктора Батюка і амбасадора України в Чехії Романа Лубківського. Дякуємо за теплі слова друзів покійного з України Івана Дзюби, Івана Драча та Дмитра Павличка, що їх відчитав В. Баранецький. Д-рові Осипові Данкові дякуємо за прощання від Українського Музею, Ользі Кузьмович, Марті Тарнавській та Зенонові Голубцеві за їхні щирі слова і спомини про покійного, за прощання від украсінських письменників і журналістів, які втратили друга і співробітника.

Дякуємо усім тим приятелям, друзям і родині, що зложили в пам'ять сл. п. Святослава квіти, датки на Служби Божі, на Український Музей, Український Інститут Америки, видання творів С. Гординського і допомогу сиротам.

Дякуємо за квіти зложені від Товариства Письменників „Слово" і від Христини Чорпіти, за датки на Службу Божу від О. і В. Дорошенків та Дарії і Дейвида Мек Дональдів.

На інші цілі зложили:

Замість квітів на могилу св. п. СВЯТОСЛАВА ГОРДИНСЬКОГО:

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ:

по 100 дол. — В. і Х. Баранецькі, Я. і О. Чипаки;
40 дол. — В. Безсонів.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:

200 дол. — В. і Т. Гординські;
по 100 дол. — Х. Ганкевич, Р. Кисілевський, А. Ортинська, М. Савицька, Ю. і М. Сай, Ю. і Л. Стефанівські, М. Тарнавська, І. Чолган;
по 50 дол. — Ю. і С. Бережницькі, Т. і С. Геврики, Й. Данко, М. і Л. Прокопи, М. і М. Юрчуки, О. Кузьмович;
30 дол. — О. Боба;
по 25 дол. — І. Мороз, М. Шуст;
по 20 дол. — Х. Гентиш, М. Дмитренко, О. Кисілевська, М. і Е. Цяпки;
15 дол. — М. Левицька.

ДОПОМОГА СИРОТАМ в УКРАЇНІ:

100 дол. — С. і В. Сливоцькі;
по 50 дол. — Б. Гнатів, А. Кравчук;
30 дол. — Д. Голубець;
25 дол. — Н. Макаревич;
по 20 дол. — Д. Бобеляк, І. і Л. Турянські;
по 10 дол. — І. Білевич, І. і К. Іванчук, Л. Пєх.

ФОНД ВИДАННЯ ТВОРІВ св. п. СВЯТОСЛАВА ГОРДИНСЬКОГО:

500 дол. — Канадсько-Українська Мистецька Фундація;
по 200 дол. — М. Гладка, В. і Т. Гординські, Земляцьке Об'єднання Жовківщини, Р. і В. Чапельські;
по 100 дол. — М. і Х. Баранецькі, Е. Блавацька, І. і К. Гапії, В. Грицин, О. Дутка, Д. Каранович, Д. Кузик, Е. Тиховський, І. і С. Темницькі, Я. і О. Чипаки, Х. Чорпіта, І. і О. Юрчуки;
55 дол. — Р. і Г. Міляничі;
по 50 дол. — Р. і С. Андрушків, Т. Богданська, Б. і І. Боярські, Т. Бутович, О. і Я. Гапії, Н. і Л. Голинські, Б. і І. Гординські, Ю. і О. Кисілевські, О. і І. Лисинецькі, В. і Л. Лисняк, Е. і К. Луцькі, Н. Мандрусяк, М. Мілянич, Б. і М. Робак, Н. Світлична і П. Стокотельний, О. Смаль, Б. і Е. Титла, В. і Л. Чепіль, С. Яворський;
по 30 дол. — Д. Голубець, О. і Я. Олесницькі, Ю. і Х. Ференцевич, О. Цар;
по 25 дол. — В. і Л. Величковські, Д. і М. Гапії, Л. Лапічак і М. Лешко, М. і Е. Цісик, Е. Чапельська, М. і Я. Яримович;
по 20 дол. — Р. і О. Гаєцькі, О. і І. Голинські, Н. Маліш, І. Сигалів, Л. Старосольська, Т. і Я. Турянські;
по 10 дол. — А. Мілевич, І. Савчин.

Усім жертводавцям, промовцям і учасникам похоронних відправ наше щире Спасибі!

МИРОСЛАВА — дружина
дочки — ЛАДА КАЯ з родиною
ЛАРИСА

КИЇВ. — У Міністерстві Охорони Здоров'я відбулася нарада делеґацій Европейського парляменту щодо наслідків вибуху на ЧАЕС. Міністер України з питань захисту населення від радіяції Ґеорґій Готовчиць заявив, що Чорнобильська Атомна Електростанція і її проблеми носять плянетарний характер. Тільки в Україні 2,300 населених пунктів розташовані на території, забрудненій радіонуклідами. На нараді зазначено, що в 1992 році Україна витратила понад 16 міл. дол. на ліквідацію наслідків катастрофи.

КИЇВ. — Національний Банк України повідомив, що з 1-го листопада в Україні почала діяти комп'ютерна система виплат. Вона виключає із системи перерахувань пошту і скорочує термін розрахунків з трьох тижнів до кількох годин. Комп'ютерні розрахункові центри встановлені в 19-ох областях. З них 13 уже діють.

У безмежному болю і смутку повідомляємо родину і знайомих, що в п'ятницю, 19-го листопада 1993 р. по тяжкій недузі помер

мій дорогий МУЖ

бл. п.

Ярослав Салецький

на 86-му році життя.

Залишив у глибокому смутку:

дружину — АННУ
братову — МАРІЮ САЛЕЦЬКУ з родиною
і родину в Україні

Тіло буде виставлене в суботу, 20-го листопада 1993 р. в похоронному заведенні Giordiano, **Бронкс, Н. Й.**

ПОХОРОН в понеділок, 22-го листопада в церкві св. Юра в Ню Йорку, а опісля на цвинтар св. Духа, Гемптонбурґ, Н. Й.

Ділимося сумною вісткою, що 1-го листопада 1993 р. в Клівленді, Огайо відійшла у вічність

наша найдорожча

МАМА і БАБУСЯ

бл. п.

МАРІЯ ФРАНКО

нар. 1898 р. в Дрогобичі, Зах. Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в церкві св. Йосафата, опісля на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:

доньки —
МИРОСЛАВА
НЕОНІЛЯ КОГУТ з дітьми ЛЮБОЮ і МИРОНОМ
син — ЗЕНОН з дружиною ТАНЕЮ і дітьми ТАМАРОЮ і ЗІРКОЮ
ближча і дальша родина в ЗСА, Канаді й Україні

КЕРІВНИКИ „ЧЕРВОНИХ ХМЕРІВ" оприлюднили заяву, що вони погодяться на переговори з урядом тільки тоді, коли негайно зрезиґнують зі своїх постів голова Національного віча Чеа Сім, віцепрем'єр Гун Сен, міністер оборони Тіє Бань і міністер внутрішніх справ та безпеки Со Кгенг. Їхня провина полягає в тому, що вони працювали в попередній адміністрації, яка, на думку „червоних хмерів", була „накинена в'єтнамцями". Перший прем'єр Камбоджі Нородом Ранаріт відповів, що вимога „червоних хмерів" є безпідставною, бо названі діячі ввійшли в уряд у висліді загальних демократичних виборів, які здійснювалися під еґідою ООН.

КІЛЬКІСТЬ БЕЗДОМНИХ, ЯКІ перебувають на вулицях Ню Йорку, значно більша, ніж подано в документах організацій, що опікуються ними. До недавнього часу було відомо, що кожну ніч у міських притулках ночують 24,000 бездомних. Вважалося, що це і є середня цифра пропащих душ, які не в стані забезпечити собі кращого місця. Але недавнє і більш глибоке вивчення справи показало, що кількість тих, які протягом минулого року пройшли через систему міських притулків, становить 86,000 осіб. Дослідження, яке провів недавно професор Пенсильванського університету Денніс Калгейн, виявило, що протягом останніх п'яти років у нюйоркських притулках побувало 239,425 осіб.

З ПОЧАТКУ ЦЬОГО РОКУ в Ню Йорку були вбиті або поранені 4,769 осіб. Це означає, що кожні 88 хвилин скоюється замах на життя. За весь 1990 рік в місті було вбито 2,272 особи. З них 1,595 осіб були застрілені. До 1905 року в Ню Йорку в середньому вбивали 143 особи.

У ЗВІТІ ДЕПАРТАМЕНТУ праці вказується, що продовж останнього десятиліття Адміністрація недооцінювала показники безробіття серед жінок. Дослідивши підсумки опитувань, проведених за останній рік за новою методою, фахівці встановили, що до жінок застосовувалося неправильну систему опитування і підрахунків. Це привело до того, що багато безробітних жінок, або тих, які шукають працю, вносили в категорію „домашні господині", а це значно зменшувало відсоток непрацюючого населення. Перегляд даних показав, що кількість безробітних у серпні зросла до 7.6 відсотка, а не до 7.1 як повідомлялося раніше. В тому числі рівень безробіття серед жінок досягнув 6.8 відсотка (попередній показник був 6 відс.).

Україна...

(Закінчення зі стор. 2)

фінної ситуації в Україні, що важче зробити російським демократам, які є при владі в коаліції з частиною колишньої компартійної номенклятури.

На запитання, чи висуватиме він свою кандидатуру на президентських виборах, В. Чорновіл відповів, що це залежатиме від розподілу сил у майбутньому парляменті. Якщо національно-демократичні сили матимуть більшість у новому законодавчому органі, то, на думку Чорновола, при обмеженні влади Президента згідно з новою конституцією, він можливо не балотуватиметься на цю посаду. Причому Чорновіл цілком усвідомлює, що демократичним силам України не вдасться вийти на вибори загальним бльоком, хоч головна домовленість є: аґітувати за своїх кандидатів окремо, а проти імперіял-комуністів разом.

Останнє запитання цього цікавого інтерв'ю варто процитувати.

Запитання Юрія Юрлика: „Можна розраховувати на те, що з приходом до влади Руху, якщо це станеться, відносини з Росією не погіршаться?

Відповідь В. Чорновола: „Повторюю, Рух ніколи не розігравав антиросійської карти. Ніколи не пред'являв Росії територіяльних зисків. Та ось керівники Росії в минулому і теперішні, траплялося, застосовували і тиск, і шантаж... Не додають симпатії українців до Єльцина і його погрози 'перекрити краник'. Україна отримала свободу дуже великою ціною, щоб не ремствуючи зносити імперську поведінку. Драматичні вузли у наших відносинах — Крим, фльота, ядерна зброя — зав'язані не вчора. Вони стягувалися десятиріччями. Боже борони, рубати їх помахом меча. Наберімося терпіння".

Хоча В. Чорновіл остаточно ще не вирішив чи виставлятиме свою кандидатуру на посаду Президента України, його шанси перемогти і утримати на посаді Президента сьогодні вищі, ніж були в грудні 1991 року. Якщо б він переміг тоді, то економічна ситуація, можливо, була б краща, (хоч і не набагато, з об'єктивних причин), але його могла б спіткати доля Звіяда Гамсахурдії, який не зміг за короткий час вивести з післякомуністичної економічної кризи країну і поєднати незалежність з підвищеним життєвим рівнем. Тепер у В. Чорновола такий шанс є.

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

ПЕТРО БОГАНИК, член УНС Відд. 334-го Т-ва ім. Івана Франка в Клівленді, Огайо помер 9-го липня 1993 року на 74-му році життя. Нар. 1919 року в Клівленді, Огайо. Членом УНС став 1958 року. Залишив у смутку дружину Гелен, брата Павла, сестер Дороту і Марзалін, племінників і племінниць і три шваґерки. Похорон відбувся 14-го липня 1993 року на цвинтарі Бруклин Гайтс в Клівленді, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Стефанія Бохонок, секр.

Д-р ІВАН СМАЛЬ член УНС Відд. 174-го Т-ва „Ватра" в Дітройті, Миш. помер 22-го червня 1993 року на 78-му році життя. Нар. 1914 року в Україні. Членом УНС став 1964 року. Залишив у смутку дружину Іванку, дочку Лідію з мужем д-ром Богданом, сина Ростислава з дружиною Варварою; внуків: д-ра Юрія, Андрія і Олександра, ближчу і дальшу родину в Америці, Канаді і Україні. Похорон відбувся 25-го червня 1993 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Атанас Слюсарчук, секр.

ЄВА ШИМОН, членка УНСоюзу Відділ 286, Б-ва св. Володимира в Джерзі Сіті, Н. Дж., померла 9-го вересня 1993 р. на 71-му році життя. Покійна народилася 8-го січня 1922 р. в Джерзі Сіті, Н. Дж. і стала членкою в 1940 році. Залишила в смутку братів Володимира і Степана. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили покійну на вічний спочинок 13-го вересня 1993 р.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Павлина Балютянська, секретар

АНДРІЙ ІВАСЬКІВ член УНС Відд. 184-го Т-ва „Верховинці" в Ню Йорку, Н.Й. помер 26-го травня 1993 року на 58-му році життя. Нар. 1934 року в Україні. Членом УНС став 1970 року. Залишив у смутку дружину Олю, синів Богдана і Маркіяна, маму Теклю та братів Володимира і Ярослава. Похорон відбувся 1-го червня 1993 року на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Варка Бачинська, секр.

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У передовій статті у „Свободі" з 17-го листопада вкралася помилка. Тайну атомової енерґії зрадили Москві не „подружжя Ґінсбурґів", а Джуліюс і Етел Розенберґи. — Ред.